

Valtuustoaloite, maksuton varhaiskasvatus Ilomantsin kunnassa

Kunnanhallitus 23.10.2023 § 158
460/00.01.02.02/2023

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi.

Ilomantsin sosialidemokraattinen valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen maksuttomasta varhaiskasvatuksesta Ilomantsin kunnassa kunnanvaltuuston kokouksessa 13.3.2023.

Aloitteessa oli nostettu esille huoli perheiden selviämisestä nousseiden arjen kustannusten muun muassa ruoan, energian ja polttoaineiden hintojen noustua, puhumattakaan lasten harrastusten kustannuksista. Vuoden 2022 varhaiskasvatuksen kulujen todettiin olleen 1,8 M€ ja maksutuottojen 29 500 €.

Ilomantsin kunnan todettiin olevan lapsiystävällinen ja panostavan lasten ja perheiden hyvinvointiin. Aloitteen mukaan kunnassa pitää aloittaa selvitystyö varhaiskasvatuksen maksuttomuudesta. Palvelu nähdään niin veto- kuin pitovoimatekijänä lapsiperheiden saamiseksi kuntaan.

Mahdollisuutta maksuttoman varhaiskasvatuksen järjestämiseen on selvitetty laajasti. Hyvinvointikoordinaattori on kartoittanut maksutonta varhaiskasvatusta tarjoavien kuntien kokemuksia palvelusta ja tuonut esille asioita, joihin kunna pitää kiinnittää huomiota maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtyessään.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen järjestämisestä on keskusteltu myös varhaiskasvatuksen esihenkilöiden kanssa, ja heitä on pyydetty pohtimaan asian mahdollisia etuja ja haittoja. Esihenkilöiden näkemyksen mukaan varhaiskasvatuksen järjestäminen maksuttomana ei juuri kasvattaisi palvelun kysyntää, sillä tälläkin hetkellä suurin osa ilomantsilaisista perheistä saa varhaiskasvatuksen maksuttomana. Varhaiskasvatuksen järjestäminen maksuttomana kaikille sitä käyttäville perheille ei kasvattaisi henkilöstötarvetta.

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) muuttui 1.3.2023 alkaen siten, että asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tuloeroja 33 prosenttia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että aiempaa harvempi perhe maksaa varhaiskasvatuksesta. Ilomantsissa varhaiskasvatuksen maksutuotot ovat keskimäärin 1000 € kuukaudessa.

Maksuton varhaiskasvatus voisi osaltaan kasvattaa lapsiperheiden kiinnostusta Ilomantsia kohtaan. Parhaimmillaan se voisi olla merkittävä tekijä perheen valitessa kotikuntaansa, ja se myös toimisi pitovoimatekijänä paikkakunnallamme jo asuville lapsiperheille.

Varhaiskasvatuksen esihenkilöt ehdottavat, että varhaiskasvatus Ilomantsissa olisi maksutonta 170 tuntiin saakka kuukaudessa ja että maksuttomia kuukausia olisi 11.

Esittelijä

kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. ohjeistaa hyvinvointilautakuntaa ottamaan käyttöön maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilun Ilomantsissa vuoden 2024 ajaksi siten, että varhaiskasvatus on maksutonta, kun sitä käytetään enintään 170 tuntia kuukaudessa ja enintään 11 kuukautta vuodessa.

2. ohjeistaa hyvinvointilautakuntaa kokoamaan kokeilun tulokset ja tekemään vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä esityksen kokeilun jatkosta.

3. saattaa aloitteen käsittelyn valtuuston tiedoksi esittäessään vuosittaisen luettelon valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista.

Päätös

Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. Ilomantsin sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
2. Hyvinvointilautakunta
3. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt